

Lyöttilän kartoituskyselyn 2011 yhteenvetoa ja jatkotoimenpiteitä

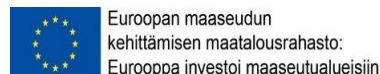
Kymenlaakson Kylät ry:n Sopiva Kylä Pohjois-Kymenlaaksossa on tehnyt erilaisia kyselyitä ja kartoituksia eri puolilla maakuntaa. Kyselyitä on räätälöity yhdessä kylätoimijoiden kanssa sen mukaan, mitä kyselyllä on tavoiteltu ja minkä tyyppisestä kyläalueesta on ollut kyse. Lyöttilän Kyläyhdistys ry päätti tehdä kyläkyselyn monestakin eri syystä. Kyläsuunnitelma kaipasi päivittämistä. Oli tarvetta kartoittaa kyläläisten innokkuus yhteiseen vesihuoltoon ja valokuituun. Haluttiin löytää tonttimaan myynnistä kiinnostuneita maanomistajia. Remontoitu seurantalo tarjoaa puitteet monenlaiseen toimintaan ja sen monipuolistamiseen haluttiin vinkkiä ja ajatuksia kyläläisiltä.

Kyselylomaketta laadittiin tammikuussa 2011 em. tarpeisiin sopivaksi. Lyöttilän Kyläyhdistys ry kopioi kyselyitä 390 kpl ja jakoi ne kyläalueelle. Kysely jaettiin ja postitettiin kesäasukkaille mahdollisimman kattavasti, sillä kesäasukkaille arvioitiin suunnatun kyselyitä jopa noin 290 kpl ja loput noin 100 kpl menivät sitten vakituisille asukkaille. Määräpäivään 6.3. mennessä (ja hieman sen jälkeenkin) seurantaloon postilaatikkoon palautui 73 kpl lomakkeita ja vastausprosentiksi saatiin 18,72 %. Huomionarvoista tuloksia tarkasteltaessa on kesä- ja vapaa-ajan asukkaiden suuri osuus vastaajista. Vastaajista nimittäin 66,7 % oli kesä- tai vapaa-ajan asukkaita, osa vain kesäaikaisia kyläläisiä, monet myös liki ympärivuotisesti kylällä olevia. Vapaa-ajan asukkaiden vastaamisinnokkuuteen oli vaikutusta sillä, että Lyöttilän kyläyhdistys oli tehnyt palauttamisen helpoksi liittämällä mukaan vastauskuoren. Kesä- ja vapaa-ajan asukkaiden suuri määrä vaikutti vastausten sisältöön siten, että jopa 10 vastaajaa ilmoitti, ettei joko käytä tai ei tarvitse kyläalueen palveluita, ei tiedä niistä tai ettei osaa antaa arviota palveluista. Tyypillisin vastaaja tässä kyselyssä oli 51 – 64 –vuotias vapaa-ajan asukas, jonka talouden henkilömäärä on 2 henkilöä. Vakituksia asukkaita vastaajista oli 33,3 %. Näissäkin ikäryhmä 51 – 64 -vuotiaat oli ahkerin vastaaja.

Kysely jakautui kahteen erilliseen kyselyyn joista ensimmäinen oli kaksisivuinen kysely palvelutarpeista, palveluiden käyttämisestä, harrastustoiminnasta, sen kehittämistä ja kyläalueen asioiden arvottamisesta perinteisillä kouluarvosanoilla. Kyselyn toisessa osassa kartoitettiin kiinnostusta vesihuoltoon, valokuituun, tonttimaan myyntiin ja palveluiden tarjoamiseen.

Yhteisen vesihuollon järjestämisestä oli kiinnostuneita 32 vastaajaa. Valokuituasiat kiinnostivat 24 vastaajaa. Tonttimaan myynnistä kiinnostuneita ei tässä kyselyssä löydetty yhtään. Palveluntarjoajat olivat vähissä, vastauksia saatiin vain 8 kpl. Lyöttilän kyläyhdistys oli varautunut päivittämään alueen palveluluetteloa kyselyssä kertyvillä tiedoilla.

Kyselyä on tehty yhteistyössä Kymenlaakson Kylät ry:n Sopiva Kylä Pohjois-Kymenlaaksossa -hankkeen kanssa. Hanketta rahoittaa Pohjois-Kymen Kasvu ry.

Ikäryhmittäin vastaajat jakautuivat seuraavasti;

18 – 29 –vuotiaat	0 %
30 – 50 - vuotiaat	21,9 %
51 – 64 - vuotiaat	43,8 %
65 – 74 –vuotiaat	23,3 %
75 –vuotiaat tai yli	11,0 %

Talouksien henkilömäärät jakaantuivat seuraavasti;

1 henkilö	18,6%
2 henkilöä	48,5 %
3 henkilöä	12,9 %
4 henkilöä	8,6 %
5 henkilöä	7,1 %
6 henkilöä tai enemmän	4,3 %

Palveluiden tarpeet ja toteutus

Vastaajista 17 ilmoitti tarpeensa terveyden- ja sairaanhoitoon liittyvistä palveluista. Erikseen mainittiin päivystyksen ja laboratorion tarve, terveydenhoitajan ja lastenlääkärin vastaanotto sekä akuuttihoito. Useimpien kohdalla palvelut toimivat hyvin mm. Kuusankoskella ja Kausalassa. Palveluita haetaan tarvittaessa myös yksityisiltä. Kesäasukkailla pitää olla mahdollisuus hoitoon mökkipaikkakunnalla. Terveydenhoitajan vastaanottoa seurantalolla kannatti 9 vastaajaa.

Erilaisia hyvinvointiin liittyviä palveluita ilmoitti käyttävänsä viikoittain tai harvemmin 26 vastaajaa. Erikseen mainittiin mm. hieroja, jalkahoitaja ja kampaaja. Näiden palveluiden tarjontaan ja saatavuuteen oltiin tyytyväisiä. Palveluita löytyy, ainakin matkan päästä. Huomattavaa on kuitenkin, että suuri määrä vastaajista (32 kpl), ehdottaa seurantalolle kokeiltavaksi erilaisia hyvinvointiin liittyviä palveluita. Jalka- ja/tai käsihoidon mainitsee erikseen kolme vastaajaa, parturin yksi vastaaja ja hierojan kolme vastaajaa.

Lastenhoitoa kaipaisi viisi vastaajaa. Hoitoa kaivattaisiin mm. 2-3 kertaa viikossa esim. puolipäiväisenä kerhotoimintana tai sitten satunnaisesti. Asiointiapua tarvitsee 9 vastaajaa, erikseen mainitaan mm. asiointi kaupassa ja apteekissa. Muun vaihtelevan kotiavun tarpeen ilmoittaa 25 vastaajaa. Avuntarve koskee useimmilla vastaajilla lumenaurausta, polttopuita ja erilaisia pihatöitä. Lumitöiden sujumista naapuriapuna tai kylän yrittäjien voimin kiitellään. Siivousapua käyttää 12

vastaajaa, joiden mielestä apua on ollut saatavissa. Monien kohdalla avuntarvetta ennakoidaan tulevan, mutta vielä on itse pärjätty. Liki kaikki näihin kohtiin vastanneet ilmoittavat avun tarvetta olevan harvemmin kuin viikoittain.

Kaksi vastaajaa ilmoittaa, että kaikki toimii hyvin, yhden vastaajan mielestä muu toimii paitsi satunnainen lastenhoito. Yksi vastaaja ilmoittaa kaiken toimivan todella hyvin, mutta vain Kouvolassa ja Kausalassa. Kolmen vastaajan mielestä mikään ei toimi. Yksi vastaaja kertoo, että esim. remontointi on kyllä toiminut hyvin, mutta tekijöitä on ollut hankala löytää. Kauppapalveluita haetaan mm. Radansuusta.

Vastaajat kertoivat edellisten lisäksi myös seuraavanlaisista palveluntarpeista; kissanhoito, koiranhoito, kesätori, puunkaato, kalamerkit, kalastusluvut, sahatavara ja maalausapu.

Seurantalolle ehdotettiin kaikkiaan 11 vastauksessa järjestettäväksi mm. seuraavanlaista tarjontaa:

- lounaspalvelu esim. 1 kerta kk viikonloppuna, sunnuntailounas luomulähiuokaa ja ohjelmaa
- maatilatori, myyntiä, kirppis, kesätorimyyntiä, taimien myyntiä, kesäapteekki mm. särkylääkkeet
- jumpparyhmä senioreille
- puutöitä, verhoilua, kirvesmiespalveluita, puutarhan hoitoapu
- Iitin musiikkijuhlien kamarikonsertti, kylätapahtuma kesällä
- tilat käyttökelpoiset, kysyntä ratkaisee
-

Asukkaille tarpeellinen, mutta tällä hetkellä puuttuva palvelu

- kauppa, lähikauppa, päivittäistavarakauppa 7 vastaajaa
- kauppa-auto 3 vastaajaa
- kioski 1 vastaaja
- valokuitu 1 vastaaja, vesihuolto 1 vastaaja, joukkoliikenne 1 vastaaja
- palveluluettelo 2 vastaajaa
- kesäasukkaille mökkitalkkari, rakentajia 1 vastaaja, omenapuiden leikkausta 1 vastaaja
- Pytynlahden uimaranta kuntoon 1 vastaaja
- pahviroskis 1 vastaaja

Uutta harrastustoimintaa seurantalolle ja kylälle

- kerhotoimintaa, mm. näytelmäkerho, kansanmusiikkikerho, luovan toiminnan kerho, aikuisille kädentaitoja, englanninkielinen keskustelukerho, käsitöitä/kudontaa, kesäkerhotoimintaa sekä aikuisille että lapsille, kyykkä
- liikuntaan liittyviä ehdotuksia; voimistelu, fitness, pilates, jooga, tanssi, jalkapallokoulu, yleisurheilukoulu kesäisin lapsille ja nuorille, kesäjumppaa, luistelumahdollisuus, luistinkenttä, luistinkaukalo, hiihtoladut myös Kettulan alueelle, avantouinti
- yhteisiä tapahtumia varsinkin kesäisin, kesätanssit, kesäjuhlat, musiikki- ja lauluesityksiä, kesäasukkaat mukaan, kotiseuturetkiä, kylähistoriaa, musiikkitapahtumien organisoinnissa pitää laittaa Iitin musiikkijuhlat asialle
- ulkoleikkipaikka, seurantalolle hylly, johon voi tuoda vanhoja kirjoja, äänilevyjä, aikakauslehtiä ja näin tavarat kiertoon, vanhan tavaran myyntiä, kirkonkylän kahvilan ympärille ohjelmaa

Harrastustoimintaa todettiin olevan jo nyt melko kattavasti ja harrastusmahdollisuuksia pidettiin hyvinä. Tosin peräänkuulutettiin uusia ideoita ja yksi vastaaja epäili kylän väestöpohjan olevan niukka erilaisiin harrastusryhmiin.

Lyöttilän kyläalueen saamat arvosanat

Palvelut yleensä 6,71 vastaajia 35

Jotta palveluiden arvosana nousisi, pitäisi palveluiden parantua huomattavasti ja kunnan panostaa kylään. Tämän hetkisistä palveluista pitäisi tiedottaa paremmin. Jo ensi kesäksi esitetään kauppa-autoreitin avaamista ja toisessa vastauksessa myymäläautoa. Kauppa-autolta pitäisi saada lähiruokaa, maaseudun tuotteita sekä tilaustavaroita. Seurantalolla pitäisi aloittaa kesätoritoiminta uudelleen. Kylälle tarvitaan elintarvikekioski/kahvila, kioski tai kauppa.

Päivähoito, iltapäivähoito, esiopetus ja koulu

5,43 (vastaajia 14), näihin liittyvät kuljetukset erikseen 7,50 (1 vastaaja)

Tämän kohdan arvosana nousisi, jos kylälle järjestettäisiin päivähoito ja saataisiin kyläkoulu takaisin.

Vanhusten palvelut 5,50 (vastaajia 20)

Tähän kohtaan ei tullut parannusehdotuksia

Kulkuyhteydet, tiet, joukkoliikenne 6,71 vastaajia 45, erityisesti nostettiin esiin tiet keskiarvolla 8,00 (2 vastaajaa) ja joukkoliikenne 6,00 (1 vastaaja)

Annettu arvosana nousisi, jos linja-autovuoroja saadaan lisää, Lyöttiläntielle rakennetaan kevyen liikenteen väylä Kuusankoskelle ja Kausalaan, ainakin kirkolle saakka ja Pietari Lyötintien nopeusrajoitus lasketaan 50 km /h. Kävelyteitä saisi olla enemmän. Yksi vastaaja antaa erityiset kiitokset tienhoidosta yksityisille henkilöille

Vesihuolto ja tietoliikenne 5,65 vastaajia 34 erikseen vesihuollolle 4,00 (1 vastaaja) ja tietoliikenteelle 7,50 (2 vastaajaa)

Infralle annettu arvosana nousee, kun kylän vesihuolto laitetaan kuntoon. Tätä mieltä on kaikkiaan kuusi vastaajaa. Neljän vastaajan mielestä kunnan tietoliikenneyhteydet ovat tärkeä tai tärkein kehittämisen kohde. Molemmat parantaisivat alueen kilpailukykyä maallemuuton kohteena ja ovat sijoitus tulevaisuuteen. Teiden ala-arvoiseen kuntoon odotetaan parannuksia. Jätehuollon toimivuudessa on paikoin ollut moittimista. Ensi kesäksi on lisätty jäteastioita.

Arvosana jollekin muulle palvelulle

Kansalaisopistolle 8,00 (yksi vastaaja), kylätalkkarille 9,00 (2 vastaajaa), postille 7,00 (2 vastaajaa), kaupalle 6,00 (yksi vastaaja), yksi vastaaja antaa arvosanan 8,00 kaikelle.

Asumisolosuhteet

Asumisolosuhteiden arvosanaksi saatiin melkoisen hyvä 8,31 (36 vastaajaa). Erityisiä parannusehdotuksia ei esitetty.

Harrastusmahdollisuudet

Harrastusmahdollisuuksia arvioi 37 vastaajaa ja keskiarvoksi saatiin 7,24. Kyläalueen harrastusmahdollisuudet ovat runsaat ja riittävät ainakin kolmen vastaajan mielestä. Ihmisten aika on rajallista ja oma aktiivisuus ratkaisee paljon. Nylkykatos kylmätiloiseen seurantaloon yhteyden palvelisivat monia, etenkin jos niitä saisivat kaikki käyttää. Venevalkamaa Urajärvelle toivoo yksi vastaajista. Viihteellisiä kylätapahtumia, etenkin kesäaikaan toivottiin eri sanoin kolmessa vastauksessa.

Kanssakäyminen, yhteishenki, kylähenki

Tätä kohtaa arvioi 40 vastaajaa, jotka antoivat keskiarvosanaksi 7,43. Hajontaa mielipiteissä ja parannusehdotuksissa oli runsaasti. Yhden vastaajan mukaan kyläläisiä ei huomioida tasapuolisesti, toisen vastaajan mielestä päättämään päässeet henkilöt päättävät vain itseään koskevista asioista ja tarvitsemistaan palveluista. Kahden vastaajan mielestä kesäasukkaat ovat jotenkin ulkopuolisia ja kesäasukkaiden mukaanpääsyä toivotaan. Kylän hyvä yhteishenki on kaiken a ja o, vireä ja toimiva kylä on kesäasukkaankin etu. Yksi vastaaja pitää Lyöttilää loistavana kesäpaikkana. Toisen mielestä seutu on kaunista ja ihmiset ystävällisiä.

Kylän kotisivut

Kotisivuasiasa arvioi kaikkiaan 16 vastaajaa, joiden antamien arvosanojen keskiarvoksi tuli 6,69. Yhdellä vastaajista oli ollut vaikeuksia löytää kotisivut, kaksi kyseli, ovatko kotisivut olemassa ja valmiina. Yksi vastaaja kysyy osoitetta sivuille. Kolme vastaajaa pyysi kotisivuille lisää sisältöä ja tietoa. Sivuilla pitäisi olla enemmän seurojen taustatietoja. Yksi vastaaja antaisi paremman arvosanan, jos sivuja käytettäisi enemmän. Yksi vastaaja ehdotti kotisivulinkin laajaa jakelua.

Seurat, yhdistykset, järjestöt, yhteistyö sekä tiedotus

Tälle kohdalle keskiarvosanaksi tulee 7,56, kun vastaajia on 32. Kyläläisten osallistuminen ja aktiivisuus on tällä hetkellä varsin vaisua. Kylän yhdistyksiä pitäisi yhdistää ja näin koota voimavaroja. Yhteinen toiminta vireyttää kylää ja jos ei itse keksitä toimintatapoja, pitäisi katsoa mallia kirkonkylältä tai Vuolenkoskelta. Kanssakäymistä saisi olla enemmän, myös vakituisten asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden välillä. Toiminta kaipaa mukaan uusia kasvoja. Toiminnan avoimuus on tärkeää ja kaksi vastaajaa kertoo eri sanoin, ettei asioista tiedä ja tiedotus ei kohdennu oikein. Tiedotustapoja, etenkin kesäasukkaille pitäisi miettiä, koska ilmoitustaulu tai paikallislehti ei tavoita kaikkia. Kotisivujen löytämisessä on ollut epätietoisuutta. Sivuille on toivottu lisää sisältöä.

Maiseman- ja ympäristönhoito

Maisema- ja ympäristöasiat saavat keskiarvosanaksi 7,46, kun vastaajia on kaikkiaan 39. Pellingin selän rehevöityminen huolettaa, varsinkin Juurakonniemen lahden sopukka. Käytössä pitäisi olla yhteinen kone kaislanniittoon. Kahden vastaajan mielestä soranottoa on hillittävä, sillä se pilaa maiseman. Yksi vastaaja toivoo tarkkuutta maatalouden ym. ympäristöpäästöihin.

Muita arvosanoja

Vastaajilla oli mahdollisuus antaa vielä arvosanoja muille haluamilleen asioille. Niitä kertyi muutamia; Urheilukenttä ja hiihtoladut saivat arvosanan 8,00 yhdeltä vastaajalta. Yksi vastaaja antaa kunnallisille palveluille arvosanan 4,00 ilmoittaen samalla niiden olevan surkeita. Yksi vastaaja toteaa teiden hoidon ja kunnon ansaitsevan arvosanan 8,00.

Vapaa sana –kohtaan kertyneitä mielipiteitä edellisten lisäksi

- hyötispiste saa kiitosta
- Iitin kyläkaupan palvelua kehuaan hyväksi ja ystävälliseksi. Kauppa on jo nähtävyyssinänsä ja sen toiminnan jatkumista toivotaan
- makkula sentään toimii
- saisiko kylätalolle vesipostin
- mistä voi hakea vettä?

- kiitos, kun kesäasukkaat otetaan huomioon
- ihmiset mukavia, vaikka pientä kireyttä kesämökkiympäristössä havaittavissa,
- kylä on rauhallinen ja riittävän hyvä kesäasukkaalle
- paikallisista tarpeista voi hyvinkin muodostua uusia harrastusryhmiä
- seurantalo kylätaloksi
- onnea ja menestystä

Keskustelua ja heittoja mahdollisista jatkotoimenpiteistä (30.3.2011)

- järjestetään vesihuolto- ja valokuituilta vielä ennen kevättöitä. On kartoitettava myös se mahdollisuus, että vesihuoltohankkeelle saataisiin ulkopuolinen vetäjä, jos sitä ei kylältä löydy
- kootaan kaikki tietonsa ilmoittaneet palveluntarjoajat yhdelle A4-arkille ja laitetaan tiedot kotisivulle sekä tarvittaessa paperiversiona jakoon
- kotisivuja voidaan parannella ja sisältöä lisätä. Tämä on kuitenkin kiinni kylän kaikkien toimijoiden yhteistyöstä. Kyläyhdistys on pyytänyt jokaista seuraa, yhdistystä ja järjestöä valitsemaan oman tiedottajan, jolle annetaan tunnukset sivuille pääsemiseksi.
- kotisivuosoitteesta tiedotetaan laajasti
- jonkinlaisen kesätapahtuman järjestämistä voidaan suunnitella
- mahtaisiko löytyä kiinnostusta nuorten illoille?
- ”kierrätyshyllyä” lehdille ja kirjoille yms. voidaan kokeilla. Käyttö tosin rajautuu talon aukioloon.
- omalle kesätorille pitäisi saada myyjiä aiempia kokeiluja enemmän, kirkonkylän kesätorille on osallistuttu Lyöttilästäkin
- hyvinvointipalveluiden tarjoamista kylätalolla kannattaa kokeilla, mikseipä vähintään kysellä myös mahdollisuudesta terveydenhoitajan vastaanottoon esim. kerran kuukaudessa
- kyselystä kertyi paljon kyläsuunnitelman päivittämiseen tietoa ja mielipiteitä, kyläsuunnittelutyössä avustaa Pohjois-Kymen Kasvu ry:n kylätalo-kyläsihteeri –hanke